

Polazeći od najviših vrijednosti ustavnog poretka i opšteprihvaćenih pravila međunarodnog prava;

Privrženi znamenitoj antifašističkoj tradiciji našeg naroda i države, koja je njen priznati znak raspoznavanja u svijetu;

Imajući u vidu da je, prema nepobitnim dokazima, od strane istih nacifašističkih formacija na prostoru Pive, početkom juna 1943. godine monstruozno i neselektivno ubijeno oko 1290 civila, među kojima oko 550 djece, a u Velici 28. jula 1944. godine oko 550 civila, uključujući djecu i ostarela lica;

Zabrinuti zbog činjenice da je istraživanje i rasvjetljavanje zločina u Pivi i Velici decenijama bilo zapostavljeno, kao i zbog činjenice da niko od počinilaca, do danas, nije izведен pred domaće ili međunarodne sudove;

Uvjereni da su znanje i svijest građana o masovnim stradanjima preduslov za borbu demokratskog svijeta protiv totalitarnih ideja i sličnih projekata, progona na etničkoj ili vjerskoj osnovi, kao i kršenja ljudskih prava;

Podsjećajući crnogorsku javnost (a sve u cilju razvoja kulture sjećanja i trajne prevencije kršenja ljudskih prava) na brojne genocidne zločine nacifašizma na tlu bivše Jugoslavije, na stratišta sa logorima za djecu kao što je Jasenovac, na masovna strijeljanja djece kao u Šumaricama, na sabirne logore smrti kao što je Jadovno, kao i na druga masovna stradanja ljudi i kolektiviteta kao posljedice realizovanja zloglasnih "ideja" krvi i tla;

Jedinstveni u osudi svih zločina nacifašizma na tlu naše države i bivše Jugoslavije, u izražavanju pijeteta prema svim žrtvama tih zločina, kao i u saosjećanju sa patnjama njihovih porodica;

Potpričajući principijelan stav, zasnovan na domaćem i međunarodnom pravu, da odgovornost može biti isključivo individualna, kao i da nijedan narod ne može biti označen kao genocidan ili zločinački;

Snažno opredijeljeni da učinimo sve kako se tragična stradanja ljudi, etničkih, vjerskih i drugih grupa nikad i nigdje više ne bi ponovila;

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 3 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 27. saziva, na Osmoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasjedanja u 2022. godini, dana 30. jula 2022. godine, donijela je

REZOLUCIJU O GENOCIDU U PIVI I VELICI

Skupština Crne Gore:

- 1) najoštije osuđuje počinjeni genocid u Pivi i Velici;
- 2) izražava najdublji i trajni pijetet prema svakoj žrtvi zločina u Pivi i Velici, kao i prema svim žrtvama nacifašizma na prostoru Crne Gore i bivše Jugoslavije;
- 3) ukazuje nadležnim državnim organima na neophodnost pružanja podrške preživjelim i porodicama postradalih, i iskazuje zahvalnost svima onima koji su dali doprinos u rasvjetljavanju ovih zločina;
- 4) ocjenjuje nedovoljnim saznanja, kako domaće, tako i relevantne međunarodne javnosti, o prirodi, razmjerama i posljedicama zločina u Pivi i Velici;

- 5) naglašava značaj i potrebu da se 7. jun i 28. jul ustanove za dane sjećanja na žrtve nacifašizma u Pivi i Velici;
- 6) ukazuje na značaj i neophodnost formiranja mješovite državne komisije koja bi imala za zadatak prikupljanje i temeljnu obradu činjenica i dokumentacione i druge dokazne građe, kako bi se dodatno rasvijetlili ovi zločini i popisala imena žrtava;
- 7) poziva Vladu Crne Gore da, u najkraćem roku, planira izgradnju memorijalnih centara u Pivi i Velici i obavezuje se da odobri dovoljan obim budžetskih sredstava za tu namjenu, u cilju prikladnog obilježavanja stradanja, zatim prikupljanja fotodokumentacione građe, istraživanja zločina i podizanja svijesti o njima, te razvoja kulture sjećanja;
- 8) podvlači potrebu da prikazi, objašnjenja i analize utvrđenih činjenica i nepobitnih dokaza o zločinima u Pivi i Velici zauzmu odgovarajuće mjesto u obrazovnim programima i nastavnom procesu, te budu predmet produbljenog naučnog izučavanja i istraživanja;
- 9) prihvata da učvršćuje svijest i javno razumijevanje činjenica o zločinima u Pivi i Velici i drugim nacifašističkim zločinima počinjenim na tlu Crne Gore i bivše Jugoslavije;
- 10) smatra prijeko potrebnim povezivanje sa međunarodnim memorijalnim ustanovama, institucijama i organizacijama koje se bave žrtvama nacifašizma i rasvjetljavanjem zločina;
- 11) obavezuje se da odobrava i predviđa redovna budžetska sredstva za radove u svim oblastima umjetnosti na temu stradanja od nacifašizma;
- 12) potvrđuje snažnu riješenost da razvija duh tolerancije, otvorenosti, solidarnosti, međunacionalnog i međuvjerskog razumijevanja i pomirenja, te da jača kapacitete za odlučno preveniranje svih pojava koje u osnovi imaju totalitarne ideje i prezir prema ljudskim pravima.

Broj: 00-71/21-6/4
EPA 249 XXVII
Podgorica, 30. jul 2022. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE 27. SAZIVA

P R E D S J E D N I C A

